

MONITOR

DISCRIMINATIE 2023

MIDDEN-NEDERLAND

CIJFERS

CASES

TOELICHTING



APRIL 2024



2

Discriminatie in 2023

MONITOR DISCRIMINATIE 2023

De Monitor Discriminatie 2023 Midden-Nederland geeft een overzicht van de discriminatieklachten die zijn ingediend bij de drie antidiscriminatievoorzieningen (ADV's): Art.1 Midden Nederland, Bureau Gelijke Behandeling Flevoland en Meldpunt Discriminatie Gooi & Vechtstreek. Ook treft u registraties van discriminatie-ervaringen die hebben plaatsgevonden in de regio Midden-Nederland.

NIEUWE NAAM ADV'S

Vanaf januari 2024 zijn de anti-discriminatievoorzieningen gaan samenwerken binnen één landelijk meldpunt: Discriminatie.nl. Respectievelijk heten de ADV's vanaf 2024: Discriminatie.nl Provincie Utrecht, Discriminatie.nl Flevoland en Discriminatie.nl Gooi en Vechtstreek.

POLITIE EN COLLEGE

Naast cijfers gebaseerd op de meldingen van ADV's bevat de Monitor meldingen en aangiftes van discriminatie die door de politie Eenheid Midden-Nederland zijn geregistreerd. En er wordt aandacht besteed aan oordelen van het College voor de Rechten van de Mens (het College) waarbij de verzoekers inwoners zijn van één van de gemeenten in de regio Midden-Nederland.

REGIONAAL EN LANDELIJK BEELD

De Monitor Discriminatie 2023 Midden-Nederland dient om een beeld te geven van de regionale ontwikkelingen van gemelde discriminatie-incidenten. Het landelijke multi-agency rapport *Discriminatiecijfers in 2023*, gelijktijdig gepubliceerd, heeft als doel om een meer uitgebreide, wetenschappelijke analyse te geven van landelijke trends. Deze regionale monitor is geschreven als een compacte en publieksvriendelijke weergave van de meldingen (zie ook: pagina 6-7).

WAT IS DISCRIMINATIE?

Discriminatie is verboden en is in sommige gevallen strafbaar gesteld in de Nederlandse wetgeving. Kort samengevat is er sprake van discriminatie als mensen anders behandeld worden vanwege persoonskenmerken die er in die situatie eigenlijk niet toe doen (zie ook pagina 11 voor de toelichting op de discriminatiegronden). Discriminatie uit zich op verschillende manieren en vindt plaats op verschillende plekken. Iemand's huidskleur kan bijvoorbeeld reden zijn om op school, werk of op straat uitgesloten te worden. Iemand's leeftijd kan een rol hebben gespeeld bij de afwijzing voor een baan. Een transgenderpersoon kan onderscheid

op basis van gender ervaren in een zorgtraject. Iemand kan worden geweigerd bij een winkel of horecagelegenheid vanwege het gebruik van een rolstoel. Vanwege de breedte van het begrip discriminatie en de impact die het heeft op de doelgroepen en communities die het aangaat, is het van belang om inzicht te krijgen in hoe, waar en waarom mensen discriminatie ervaren.

ERVAREN DISCRIMINATIE

De ADV's registreren alle ervaren discriminatie. Ook als het een incident betreft dat niet in de wet wordt beschermd, of als er enkel een vermoeden van discriminatie bestaat. De meldingen die in deze monitor worden beschreven betreffen dus *ervaren discriminatie*.

ONDERREGISTRATIE

Het melden van ervaren discriminatie is niet altijd vanzelfsprekend. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) ervaart 11% van de mensen in 2023 discriminatie. Toch meldt het overgrote gedeelte dit niet bij een officiële instantie. Slechts 3 procent van de ervaren discriminatie wordt bekendgemaakt bij de politie, 1 procent bij een ADV en een half procent bij het College (Veiligheidsmonitor 2023, CBS 2023). Redenen die worden gegeven om niet te melden zijn: het helpt toch niet, het liever niet stil willen staan bij een negatieve ervaring. Mensen weten niet dat er een meldpunt bestaat, of wat deze voor hen kan betekenen. Soms weten mensen niet dat discriminatie mogelijk strafbaar is en er een melding of aangifte kan worden gedaan bij de politie. Angst voor de gevolgen van een melding speelt in sommige gevallen ook een rol. De cijfers in deze monitor geven dus geen volledig beeld van discriminatie-incidenten in de regio Midden-Nederland. Meldingsbereidheid is een terugkomend onderwerp bij alle meldinstanties voor discriminatie.

3

Ongewild thuis

Tijdens het project On The Road worden diverse gemeenten bezocht en gaan de medewerkers met burgers en professionals uit de gemeente in gesprek over het thema discriminatie en inclusie. Een inwoner bracht zijn verhaal naar voren dat hij vijftien jaar geleden werd afgekeurd als buschauffeur, omdat hij een pacemaker ontving. Hij vroeg zich af of dat een geval van discriminatie is. De consulent discriminatiezaken zocht uit dat het na een medische keuring mogelijk is om met een pacemaker een bus te besturen. Na de terugkoppeling is de man in actie gekomen. Hij onderging een medische keuring, behaalde zijn rijbewijs en mocht direct weer aan de slag bij een busmaatschappij. Hij vindt het lastig te verkroppen dat hij ongewild vijftien jaar thuis heeft gezeten, maar is blij te mogen en kunnen werken.

Gemeld. En dan?

Inwoners uit de regio Midden-Nederland kunnen ervaren discriminatie melden bij een van de ADV's. De woonplaats van de melder is leidend in welke ADV de melding oppakt. Maar wat gebeurt er dan met uw melding? De melder bepaalt na advies van een ADV welke weg wordt ingezet.

REGISTRATIE Het kan zijn dat u uw ervaren discriminatie wilt melden, maar niet dat er actie op wordt ondernomen door een ADV. Deze keuze ligt altijd bij u. Als u ervoor kiest om alleen een melding te maken ter registratie, betekent dit niet dat uw melding verloren gaat. Uw melding wordt geregistreerd in ons landelijk registratiesysteem. Dit helpt beleidsmakers (landelijk, regionaal of gemeentelijk) om inzicht te krijgen in wat er speelt in de samenleving. U mag uiteraard ook anoniem melden. U kunt discriminatie ook melden als u zelf niet het slachtoffer bent, er getuigen van bent geweest.

LUISTEREND OOR Alle meldingen van discriminatie worden serieus genomen. Discriminatie is een heftige ervaring. Wij nemen de tijd om naar uw verhaal te luisteren. Dit kan op locatie, telefonisch of via Teams. In dit gesprek kan de consulent discriminatiezaken duidelijk krijgen wat er precies is gebeurd. Voor u kan het al fijn zijn dat er naar uw verhaal wordt geluisterd.

PROCEDURE Onze consulenten bieden juridische, praktische en emotionele ondersteuning. Onze consulenten helpen bijvoorbeeld bij het opstellen van klachtbrieven en gaan met u mee naar gesprekken. We ondersteunen bij juridische procedures, zoals het doen van een aangifte of een zitting bij het College voor de Rechten van de Mens. Wilt u alleen informatie of advies, dan is dat ook mogelijk.

BEMIDDELING In sommige gevallen is een gesprek met de wederpartij voeren over de discriminatie-ervaring waardevoller om in te zetten dan een juridische procedure. Het ontstaan van bewustwording kan veel teweegbrengen bij een organisatie om kritisch te zijn naar het eigen beleid en/of handelswijzen en biedt meer mogelijkheid tot daadwerkelijke verandering in de praktijk.

INHOUD

Gemeld. En dan?	3
Tabellen <i>De cijfers van 2023</i>	4
Kaart Midden-Nederland <i>Registraties per gemeente</i>	6
De cijfers van 2023	8
Meest gemelde discriminatie	9
Discriminatiegrond en terrein	10
Toelichting discriminatiegronden	11

De cijfers van 2023

4

5

Totalen regio Midden-Nederland			Meldpunten discriminatie			Politie Eenheid Midden-Nederland			College voor de Rechten van de Mens		
Totaal aantal discriminatieregistraties	2022	2023	Aantal meldingen (plaats voorval)	2022	2023	Aantal discriminatie-incidenten	2022	2023	Aantal verzoeken om een oordeel	2022	2023
Meldpunten discriminatie			Discriminatiegrond			Discriminatiegrond			Discriminatiegrond		
Meldingen inwoner*	796	952	Antisemitisme	13	25	Antisemitisme	72	92	Geslacht	9	13
Meldingen plaats voorval*	801	880	Arbeidscontract	8	6	Geslacht	7	13	Herkomst, huidskleur (ras)	26	12
Politie			Arbeidsduur	2	0	Godsdienst	36	28	Nationaliteit	6	7
Discriminatie-incidenten	803	1062	Burgerlijke staat	2	5	Handicap	20	18	Godsdienst	4	5
College voor de Rechten van de Mens²			Geslacht waarvan transgender personen	94 (31)	97 (26)	Herkomst, huidskleur	343	516	Seksuele gerichtheid	1	1
Instroom verzoeken om oordeel	78	71	Godsdienst waarvan tegen moslims	45 (33)	46 (32)	Levensovertuiging	2	1	Burgerlijke staat	3	1
			Handicap/chronische ziekte	76	81	Seksuele gerichtheid	247	303	Politieke overtuiging	2	1
			Herkomst, huidskleur	408	408	Onbekend/overig ¹	76	91	Levensovertuiging	1	1
			Leeftijd	22	28	Wijze van discriminatie			Arbeidsduur	2	1
			Levensovertuiging	4	8	Bedreiging	98	123	Vaste/tijdelijke arbeidscontracten	0	0
			Nationaliteit	22	24	Bekladding	23	81	Handicap/chronische ziekte	21	24
			Politieke gezindheid	2	8	Bespugen	12	5	Leeftijd	2	3
			Seksuele gerichtheid	63	96	Geweld	4	8	Grond onbekend	3	2
			Niet-wettelijke gronden ¹	90	85	Geweld in combinatie met uitlating	84	123	Terrein		
			Onbekend	7	19	Pesterij	14	26	Arbeid – Werving en selectie	9	28
			Terrein			Uitlating	492	638	Arbeid – Aanstelling	0	0
			Arbeidsmarkt	161	165	Vernieling	42	33	Arbeid – Beëindiging arbeidsrelatie	0	0
			Buurt/wijk	58	65	Weigering	9	8	Arbeid – Arbeidsvoorwaarden	6	0
			Collectieve voorzieningen	139	145	Onbekend/overig	25	17	Arbeid – Arbeidsomstandigheden	10	0
			Commerciële dienstverlening	92	110				Goederen en Diensten	26	22
			Horeca/amusement	53	26				Sociale bescherming	7	11
			Huisvesting	33	52				Wonen	2	8
			Media en reclame	34	28				Geen terrein	12	8
			Onderwijs	43	73				Onbekend	6	2
			Openbare ruimte	86	108				Totaal aantal oordelen en uitspraken¹		
			Politie/OM	39	29				• Oordelen met minstens een uitspraak	9	8
			Privésfeer	14	5				• Oordelen zonder onderscheid/		
			Publieke/politieke opinie	8	17				niet in strijd met de wet	12	11
			Sport en recreatie	31	49						
			Overig	4	6						
			Onbekend/niet van toepassing	6	2						
			Wijze van discriminatie			Bij Politie			Bij College voor de Rechten van de Mens		
			Bedreiging	32	47	¹ Dit betreft bijvoorbeeld registraties van hakenkruisen waarbij niet duidelijk was of deze tegen een bepaalde persoon of groep gericht waren of incidenten zonder duidelijkheid over de discriminatiegrond.			Niet alle verzoeken/klachten leiden uiteindelijk tot een oordeel. Verzoeken zijn bijvoorbeeld niet-ontvankelijk, worden ingetrokken of er is sprake van een tussentijdse oplossing.		
			Geweld	26	30				¹ Bron: dossieronderzoek. Alle afgehandelde verzoeken om een oordeel worden geregistreerd in het dossieronderzoek. Afgehandelde verzoeken die in 2023 in een oordeel zijn geëindigd, kunnen in 2022 en 2021 zijn ingediend bij het College voor de Rechten van de Mens.		
			Omstreden behandeling	502	485				² Waarvan 1 oordeel eigen handelen betreft.		
			Vijandige bejegening	303	364						
			Overig	6	9						
			Onbekend/niet van toepassing	5	8						

* Meldingen inwoner betreft door de meldpunten in de regio Midden-Nederland ontvangen meldingen. Meldingen plaats voorval betreft meldingen over incidenten die in een gemeente in de regio Midden-Nederland zijn gevallen. Er is een overlap tussen deze twee getallen.

Werkwijze Meldpunten discriminatie	2022	2023
Alleen registratie	200	373
Advies en informatie	395	462
Beïnvloeding beleid	31	40
Bemiddeling	72	89
Bijstaan in procedures	36	75
Doorverwijzing	86	94
Eigen onderzoek Meldpunt discriminatie	9	5
Overig	0	1

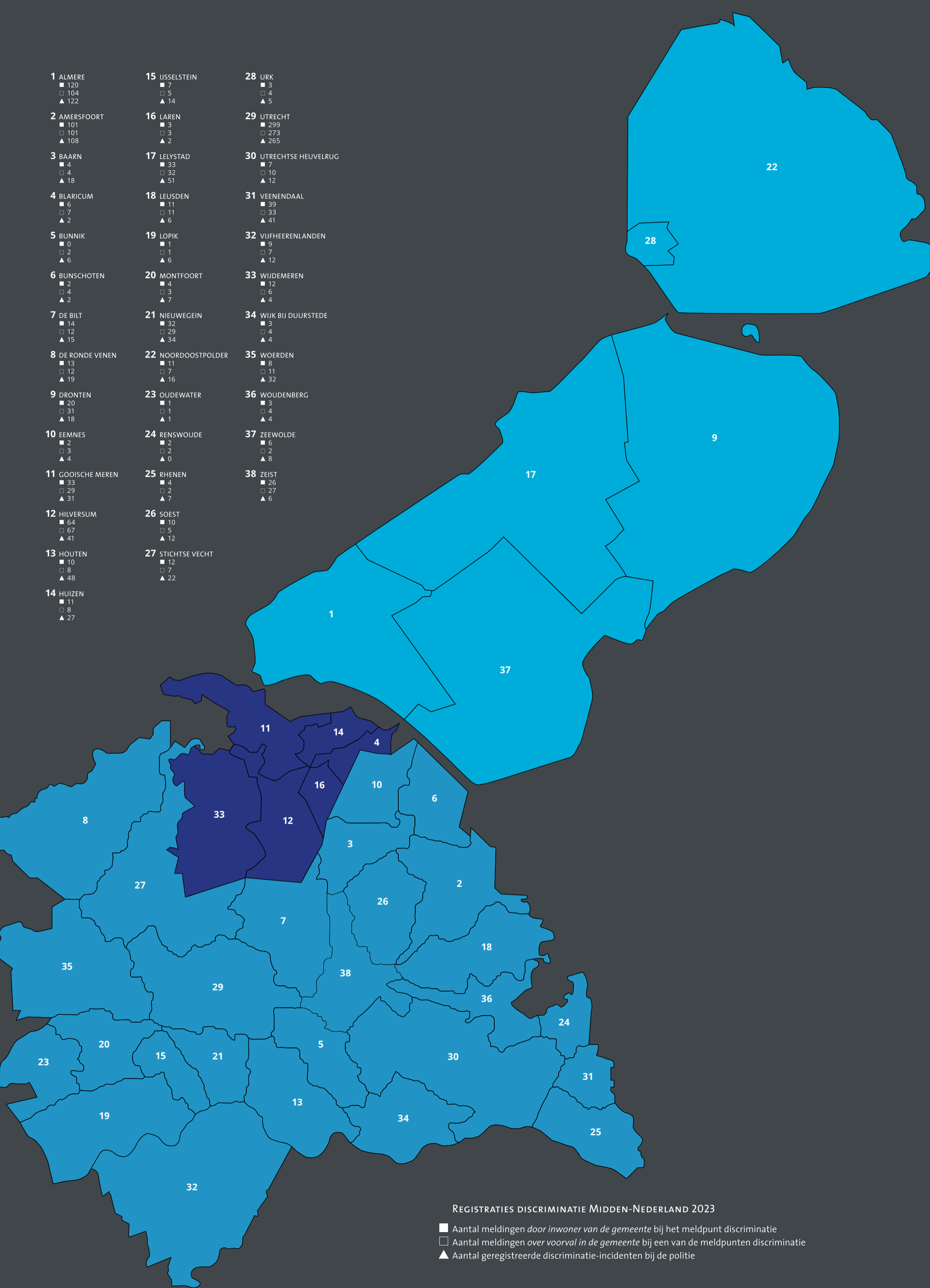
Bij Totalen regio Midden-Nederland

¹ | ² De meldingen zijn gedaan in/over de regio Midden-Nederland.

Bij Meldpunten discriminatie Aantal meldingen discriminatiegrond

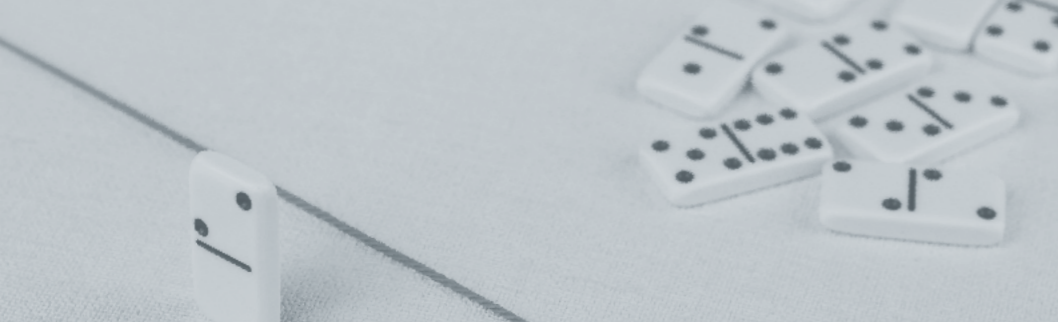
¹ Niet-wettelijke gronden zijn meldingen over bijvoorbeeld sociale status, opleidingsniveau of overige uiterlijke kenmerken (bijvoorbeeld tatoeages).

1 ALMERE ■ 120 □ 104 ▲ 122	15 IJSSELSTEIN ■ 7 □ 5 ▲ 14	28 URK ■ 3 □ 4 ▲ 5
2 AMERSFOORT ■ 101 □ 101 ▲ 108	16 LAREN ■ 3 □ 3 ▲ 2	29 UTRECHT ■ 299 □ 273 ▲ 265
3 BAARN ■ 4 □ 4 ▲ 18	17 LELYSTAD ■ 33 □ 32 ▲ 51	30 UTRECHTSE HEUVELRUG ■ 7 □ 10 ▲ 12
4 BLARICUM ■ 6 □ 7 ▲ 2	18 LEUSDEN ■ 11 □ 11 ▲ 6	31 VEENENDAAL ■ 39 □ 33 ▲ 41
5 BUNNIK ■ 0 □ 2 ▲ 6	19 LOPIK ■ 1 □ 1 ▲ 6	32 VIJFHEERENLANDEN ■ 9 □ 7 ▲ 12
6 BUNSCHOTEN ■ 2 □ 4 ▲ 2	20 MONTFOORT ■ 4 □ 3 ▲ 7	33 WIJDEMEREN ■ 12 □ 6 ▲ 4
7 DE BILT ■ 14 □ 12 ▲ 15	21 NIEUWEGEIN ■ 32 □ 29 ▲ 34	34 WIJK BIJ DUURSTEDE ■ 3 □ 4 ▲ 4
8 DE RONDE VENEN ■ 13 □ 12 ▲ 19	22 NOORDOOSTPOLDER ■ 11 □ 7 ▲ 16	35 WOERDEN ■ 8 □ 11 ▲ 32
9 DRONTEN ■ 20 □ 31 ▲ 18	23 OUDEWATER ■ 1 □ 1 ▲ 1	36 WOUDEMBERG ■ 3 □ 4 ▲ 4
10 EEMNES ■ 2 □ 3 ▲ 4	24 RENSWOUDE ■ 2 □ 2 ▲ 0	37 ZEEWOLDE ■ 6 □ 2 ▲ 8
11 GOOISCHE MEREN ■ 33 □ 29 ▲ 31	25 RHENEN ■ 4 □ 2 ▲ 7	38 ZEIST ■ 26 □ 27 ▲ 6
12 HILVERSUM ■ 64 □ 67 ▲ 41	26 SOEST ■ 10 □ 5 ▲ 12	
13 HOUTEN ■ 10 □ 8 ▲ 48	27 STICHTSE VECHT ■ 12 □ 7 ▲ 22	
14 HUIZEN ■ 11 □ 8 ▲ 27		



REGISTRATIES DISCRIMINATIE MIDDEN-NEDERLAND 2023

- Aantal meldingen door inwoner van de gemeente bij het meldpunt discriminatie
- Aantal meldingen over voorval in de gemeente bij een van de meldpunten discriminatie
- ▲ Aantal geregistreeerde discriminatie-incidenten bij de politie



8

De cijfers van 2023

Art.1 Midden Nederland, Bureau Gelijke Behandeling Flevoland en het Meldpunt Discriminatie Gooi & Vechtstreek hebben in het jaar 2023 gezamenlijk 952 meldingen ontvangen van inwoners uit de regio Midden-Nederland. Er hebben zich 880 incidenten voorgedaan in de regio Midden-Nederland die zijn gemeld bij een van de drie ADV's of een ander ADV in het land.

MELDRUTES ADV EN POLITIE

Discriminatie uit zich op sommige discriminatiegronden vaak anders. Op de gronden antisemitisme en seksuele gerichtheid betreft het vaker belediging of geweld dan bij de meeste andere gronden. In die situaties melden burgers zich eerder bij de politie. Voor mensen met een beperking gaat het vaker om ongelijke behandeling, dan wordt eerder bij een ADV gemeld. Dit verklaart de grote verschillen in de meldingsaantallen voor de discriminatiegronden tussen de twee instanties, hetgeen is terug te zien onder de twee koppen 'wijze van discriminatie' bij de tabellen van de ADV's en de politie. Bij enkele gevallen wordt een discriminatie-ervaring zowel bij een ADV als bij de politie gemeld. Hetzelfde incident wordt dan door beide organisaties geregistreerd.

STRAFBARE DISCRIMINATIE

De politie registreerde 1062 aangiften en meldingen in 2023 binnen de eenheid Midden-Nederland. Dit betreffen incidenten die zich in de regio Midden-

Nederland voordeden. Discriminatie kan strafbaar zijn. In het strafrecht komt discriminatie op twee manieren voor: enerzijds zijn er de specifieke discriminatieartikelen, waarin discriminatoire uitlatingen (137c t/m e Sr) en discriminerende uitsluiting strafbaar zijn gesteld (137g en 429quater Sr). Anderzijds kan er bij commune ('gewone') delicten (zoals mishandeling, brandstichting of bedreiging) sprake zijn van een discriminatoire aspect. Een mishandeling of brandstichting kan bijvoorbeeld gepleegd zijn met een discriminatoire motief. Slachtoffers, getuigen of mensen die weet hebben van een incident waarbij discriminatie in het spel was, kunnen hiervan melding of aangifte doen bij de politie. Ook kunnen politiefunctionarissen uit eigen beweging een proces-verbaal opmaken, wanneer zij getuige of zelf slachtoffer van discriminatie zijn. Alle meldingen en aangiften die de politie ontvangt en die mogelijk discriminatie betreffen zoals vastgelegd in het strafrecht, worden in

Hatecrimes

Bij de politie, Art.1 MN en de gemeente Utrecht zijn meerdere meldingen ontvangen over vernielingen van regenboogvlaggen of dwingende verzoeken tot weghalen. De regenboogvlag hijsen mensen om hen sympathie voor de LHBTIQ+-gemeenschap te betuigen. Na opsporing door de politie was het in een specifieke casus gelukt de jonge verdachten te signaleren. De jongeren boden hun excuses aan voor de vernielingen en zij moesten zich melden bij HALT om te leren van hun daden. De vernielingen met discriminatoire karakter leidden er overigens toe dat andere buurtbewoners vanuit solidariteit ook de regenboogvlag hesen.

principe geregistreerd. De Aanwijzing Discriminatie van het Openbaar Ministerie verplicht de politie bovendien om alert te zijn op eventuele discriminatoire aspecten bij commune delicten en ook deze te registreren.

VERZOEKEN OM EEN OORDEEL COLLEGE

Bij het College voor de Rechten van de Mens kwamen in 2023 71 verzoeken om een oordeel binnen van mensen die woonachtig zijn in de regio Midden-Nederland. Mensen die discriminatie hebben ervaren, bijvoorbeeld op school of op hun werk, kunnen het College voor de Rechten van de Mens verzoeken om een oordeel uit te spreken over de kwestie. Zij kunnen hierbij ondersteuning vragen van een ADV. Het College is bevoegd om situaties te toetsen aan de gelijkebehandelingswetgeving. Dit betekent dat de situatie waarover een oordeel wordt gevraagd betrekking moet hebben op de discriminatieterrainen en -gronden die in deze wetgeving zijn opgenomen. Als het College de klacht mag behandelen wordt een onderzoek gestart, waarna een zitting volgt en het College uitspraak doet en bepaalt of er al dan niet sprake is van discriminatie. Soms komt het niet tot een zitting, bijvoorbeeld omdat er bemiddeling plaatsvindt of omdat een verzoeker het verzoek intrekt. Alle verzoeken die het College ontvangt worden geregistreerd.

JURIDISCH GETOETSTE SITUATIES

Ook rechters kunnen zaken toetsen aan de gelijkebehandelingswetgeving of het strafrecht en beoordelen of discriminatie in juridische zin heeft plaatsgevonden. Gegevens hierover zijn vooralsnog echter niet regionaal beschikbaar.

9

Discriminatie op ras bij fraudeaanpak kinderopvangtoeslag

Een man met zowel de Nederlandse als de Marokkaanse nationaliteit vraagt kinderopvangtoeslag aan voor de periode 2007-2010. De Belastingdienst/Toeslagen voert herhaaldelijk controles uit en stelt dat hij de toeslagen ten onrechte heeft ontvangen. Uiteindelijk wordt zijn toeslag op nul gezet vanwege vermeende onjuiste gegevens en het niet reageren op verzoeken om informatie. Ondanks zijn pogingen om zijn recht op toeslag aan te tonen, wordt hij beschuldigd van opzet of grove schuld. Na onderzoek concludeert de Uitvoering Herstel Toeslagen dat hij onzorgvuldig is behandeld en wordt hem compensatie toegekend voor individuele vooringenomenheid. De man vermoedt dat zijn behandeling te maken heeft met zijn Marokkaanse afkomst en dient met ondersteuning van Meldpunt Discriminatie Gooi en Vechtstreek een klacht in bij het College voor de Rechten van de Mens. Uit onderzoek blijkt dat mensen met een buitenlandse afkomst vaker worden getroffen door de harde fraudeaanpak van de Belastingdienst dan mensen met alleen een Nederlandse afkomst. Het College concludeert dat de selectiecriteria voor controles neutraal waren. Echter, de harde fraudeaanpak was niet objectief gerechtvaardigd en had onevenredig belastende gevolgen voor de man. Er is volgens het College sprake van verboden (indirect) onderscheid op basis van ras. Het College beveelt de Belastingdienst aan een periodieke monitoring uit te voeren om onbedoeld onderscheid op ras te voorkomen in het handelen als gevolg van de selectieregels. Daarnaast beveelt het College aan om preventieve maatregelen te treffen.

Meest gemelde discriminatie

DISCRIMINATIEGROND

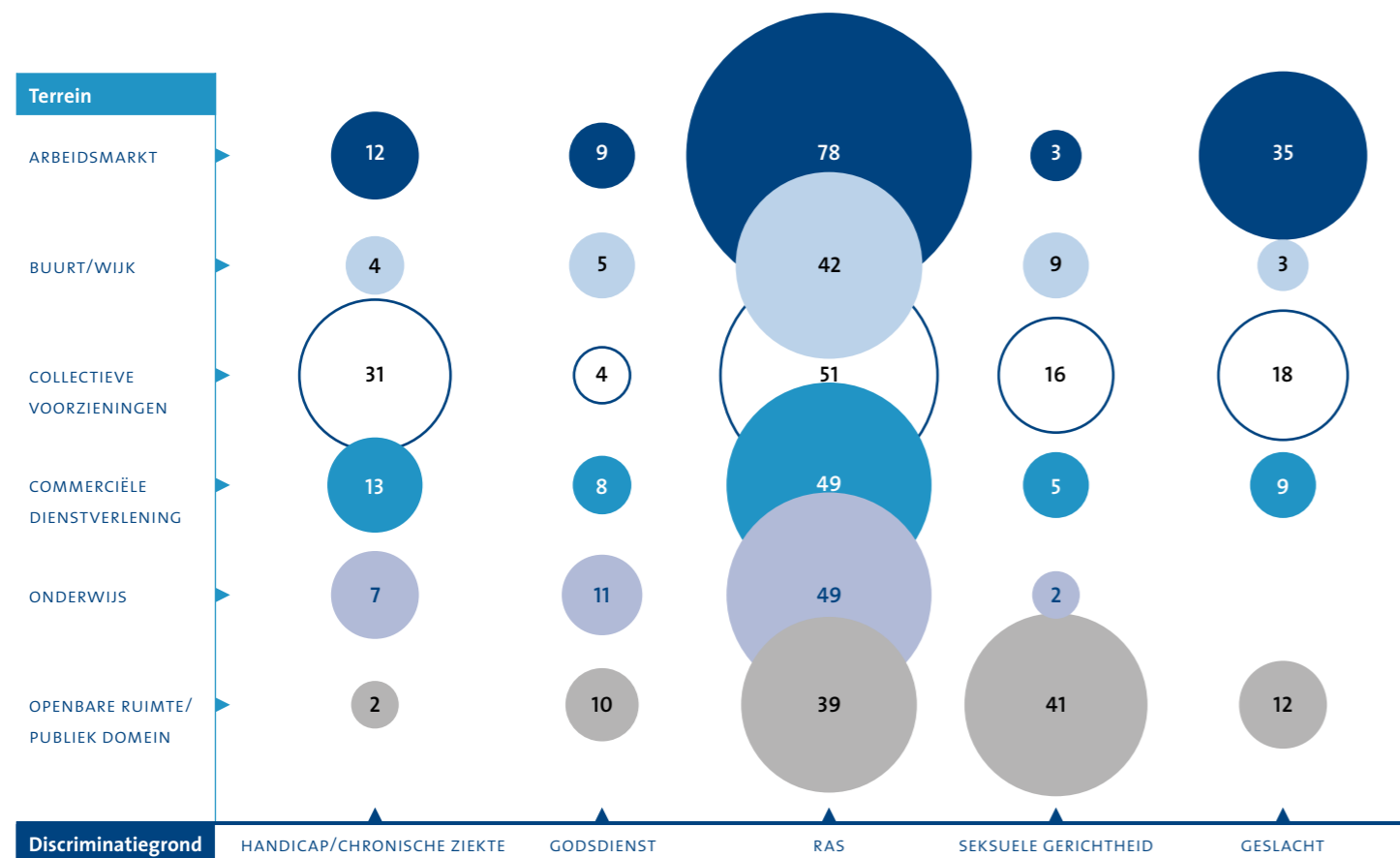
In 2023 ontvingen we net als in 2022 veruit de meeste meldingen bij de ADV's en meldingen en aangiften bij de politie betrekking op discriminatie vanwege herkomst/huidskleur. Bij de ADV's gaat het om 46% en bij de politie om 49% van alle registraties in Midden-Nederland. Bij het College voor de Rechten van de Mens werden de meeste verzoeken om een oordeel ingediend op de grond handicap/chronische ziekte 34%.

TERREIN

In de tabel van de ADV's valt te zien dat zich ten opzichte van 2022 geen significante wijzigingen hebben voorgedaan in het terrein waar men de discriminatie heeft ervaren. Procentueel gezien is de stijging van 3 procent op het terrein onderwijs het grootst. In 2023 werd wederom het meest gemeld over incidenten op de arbeidsmarkt. Discriminatie op de arbeidsmarkt kan betrekking hebben op alle facetten van dit terrein. Van de werving en selectie tot en met het ontslag en alles wat daar tussenin zit, zoals onderscheid ervaren op de werkvloer, in de arbeidsvoorwaarden of bij de arbeidsomstandigheden. Ook stages en vrijwilligerswerk tellen mee voor dit terrein als er sprake is van een gezagsverhouding.



Discriminatiegrond en het terrein



MELDINGEN BIJ MELDPUNTEN NAAR GROND EN TERREIN

Discriminatie op grond van herkomst/huidskleur (ras) komt op alle terreinen voor, maar werd voornamelijk gemeld op de arbeidsmarkt (78 keer). Ook werd relatief vaak melding gemaakt van discriminatie op grond van geslacht op de arbeidsmarkt (35 keer). Het betreft vooral discriminatiemeldingen die gaan over ervaringen op de werkvloer en ervaringen bij de werving- en selectieprocedure. Daarnaast ervaren men relatief vaak discriminatie op grond van herkomst/huidskleur (51)

en handicap/chronische ziekte (31) op het terrein collectieve voorzieningen. Onder collectieve voorzieningen valt de gezondheidszorg, welzijnsinstellingen, justitiële instellingen en de (lokale) overheid. 41 melders vanuit de LHBTIQ+-gemeenschap¹ hebben in 2023 een incident op straat meegemaakt in de regio Midden-Nederland. Vaak gaat het dan om scheldpartijen en in mindere mate om bedreigingen en/of geweldsincidenten vanwege de seksuele gerichtheid.

¹ Meldingen van non-binairpersonen, trans- en interseksepersonen worden geregistreerd onder de categorie geslacht. 6 meldingen vanuit deze doelgroep hadden betrekking op een incident in de openbare ruimte.



Toelichting discriminatiegronden

Slachtoffers van discriminatie kunnen maar op een beperkt aantal discriminatiegronden de juridische bescherming van de gelijkebehandelingswetgeving inroepen. Als er een melding wordt gedaan van discriminatie, onderzoekt een consulent discriminatiezaken of één van deze gronden van toepassing is. Daarnaast is het nog belangrijk dat het terrein waarop de discriminatie is ervaren door de gelijkebehandelingswetgeving wordt beschermd. Iemands leeftijd mag bijvoorbeeld geen rol spelen bij het solliciteren naar werk. De leeftijd van iemand mag wel worden gebruikt in bijvoorbeeld reclames: 'Hoe hoger de leeftijd, hoe hoger de korting.'

ARBEIDSCONTRACT/DUUR

Onderscheid in de arbeidsvoorwaarden vanwege het hebben van een vast of tijdelijk contract of het hebben van een parttime- of fulltimefunctie.

AFKOMST/HUIDSKLEUR

Etnische afstamming of migratieachtergrond en gerelateerde uiterlijke kenmerken, zoals huidskleur, kroeshaar of accent.

ANTISEMITISME

Discriminatie van Joden op grond van etniciteit of religie, denk ook aan uitingen in woord of geschrift en acties gericht tot een synagoge.

HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE

Fysieke of mentale beperking en chronische aandoeningen. In steeds meer gevallen is een beperkte toegankelijkheid ook discriminatie.

BURGERLIJKE STAAT

Onderscheid dat plaatsvindt wegens het wel of niet hebben van een geregistreerd partnerschap of huwelijk.

GENDERIDENTITEIT/-EXPRESSIE

Het gender waarmee men zich identificeert en de manier waarop men deze identiteit vormgeeft door middel van uiterlijk en kleding, discriminatie van transgenderpersonen.

GESLACHT/GESLACHTSKENMERKEN²

Onderscheid tussen mannen en vrouwen, discriminatie vanwege zwangerschap, bevalling en moederschap en discriminatie van mensen van wie de geslachtskenmerken verschillen van de normatieve definitie van 'man' of 'vrouw' (intersekse personen).

² Genderidentiteit/-expressie is in de wetgeving geen aparte discriminatiegrond, maar behoort tot de discriminatiegrond: geslacht.

GODSDIENST

Onderscheid vanwege het aanhangen van een geloof, zoals moslimdiscriminatie en onderscheid vanwege het uiten van het geloof, zoals het dragen van een hoofddoek of kruisje en acties gericht tegen bijvoorbeeld de moskee of kerk.

LEEFTIJD

Onderscheid op grond van leeftijd is enkel verboden op de arbeidsmarkt en in het beroepsonderwijs.

LEVENSOVERTUIGING

Een samenstel van ideeën dat fundamenteel is voor de manier van het leven. Deze overtuiging wordt niet door een enkel iemand, maar door een grote groep mensen gehuldigd, zoals het veganisme.

NATIONALITEIT

Bij het aanbieden van goederen en diensten mag er geen onderscheid worden gemaakt op grond van nationaliteit in staatskundige zin. Bijvoorbeeld het moeten overleggen van een Nederlands paspoort voor het afsluiten van een abonnement.

POLITIEKE GEZINDHEID

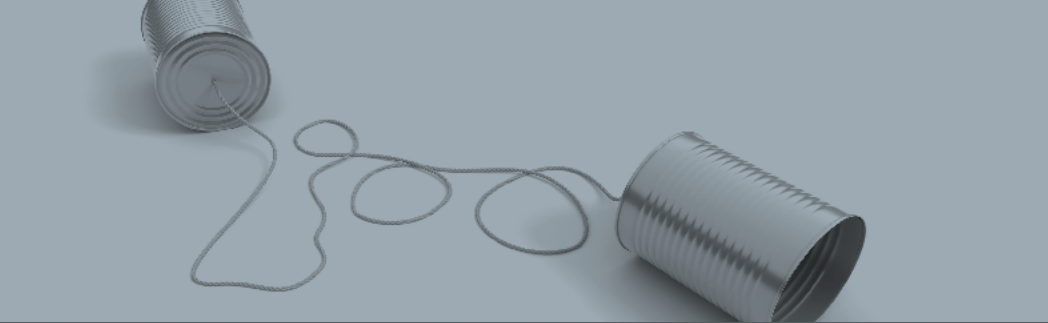
Onderscheid tussen mensen wegens hun politieke overtuiging of achtergrond.

SEKSUELE GERICHTHEID

Discriminatie wegens iemands seksuele voorkeur, bijvoorbeeld lesbisch, homo-, bi-, hetero- of panseksueel.

NIET-WETTELIJKE GRONDEN

Alle meldingen die niet onder de reikwijdte van de gelijkebehandelingswetgeving vallen, zoals: iemands lengte, piercings en tatoeages, maar ook opleidingsniveau, woonplaats, kledingstijl en het hebben van een strafblad.



Dit is een gezamenlijke uitgave van de drie antidiscriminatievoorzieningen en Politie Eenheid Midden-Nederland. Met dank aan het College voor de Rechten van de Mens voor het beschikbaar stellen van informatie.

Meer informatie

ART.1 MIDDEN NEDERLAND

Meldpunt en expertisecentrum op het gebied van discriminatie

Merelstraat 2A
3514CN Utrecht
T 030 232 86 66
E utrecht@discriminatie.nl
M 06 27 35 85 01 voor meldingen via WhatsApp
I www.discriminatie.nl/provincieutrecht

Art.1 MN, BGBF en MDGV zijn lid van de landelijke branchevereniging Discriminatie.nl. Op deze website vindt u ook een landelijk rapport.

MELDPUNT DISCRIMINATIE GOOI & VECHTSTREEK

Burgemeester de Bordesstraat 80
Postbus 253, 1400 AG Bussum
Ruitersweg 35-37, 1211 KT Hilversum
T 035 683 01 54
E gooienvechtstreek@discriminatie.nl
I www.discriminatie.nl/gooienvechtstreek

POLITIE

Politie-eenheid Midden-Nederland
Kroonstraat 25
3511 RC Utrecht
T 0900 8844
I www.politie.nl

BUREAU GELIJKE BEHANDELING FLEVOLAND

Kantoor Lelystad
Zilverparkkade 16
8232 WJ Lelystad
T 032 023 33 27
E flevoland@discriminatie.nl
I www.discriminatie.nl/flevoland

Kantoor Almere
Flevostraat 10
1315 CC Almere
T 036 529 76 70
E flevoland@discriminatie.nl
I www.discriminatie.nl/flevoland

